

Forfatter: Worm, Jacob

Titel: . - [1968]

Citation: Worm, Jacob: ". - [1968]", i Worm, Jacob: . - [1968], udg. af ERIK SØNDERHOLM , [1968]-1994, s. 197. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
<https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-worm01val-shoot-idm140677732690688/facsimile.pdf> (tilgået 13. marts 2024)

Anvendt udgave: . - [1968]

tab for kirken, sorg for fædrelandet, stønnen af de gode og onsider endelig ødelæggelse og undergang for selve Israels konge.

Thesis XI.

Der er også andre skidne afguds billeder, der ånder den rene tomhed og mådelighed, visselig: uklogskab, uvidenhed om fædrelandets ret, lede ved at øve ret, skånsomhed med at straffe forbrydere, kvalme og ligegyldighed ved at påhøre de ulykkeliges bønner, idet der er vist alt for megen lydighed mod fremmede snyltekæster.

Thesis XII.

Til disse timelige afguds billeder er knyttet noget andet rædsomt, særdeles nært beslægtet med tyranni, kaldet uret, når fyrsterne, bedraget af smigernes tilskyndelser, forandrer den gamle styreform og noder, driver og tvinger rigets sammenkaldte stænder inden for lukkede porte med død, sværd, beslaglæggelse af gods til at afstå deres nederude ret og afstå og give afkald på adelens gamle privilegier, immuniteter og friheder. Hervid bevirket man, at rigets stormænd, der gennem ham er blevet frataget gammel frihed med vold, hverken for eftertiden kan lide eller rent og oprigtigt ønsker godt for Israels konge, skønt der ligeledes er sat tusind eder i pant.

Thesis XIII.

Man dyrker også et andet umådeligt urettens afguds billede, kaldet ubarmhjertighed (plageri), Esaja III, vers 5, når nyderne af et eller andet jordegods betaler så mange skatter, afgifter, ekstraskatter til de opkravende statholdere, at de bliver berøvet alt gods og påmodet en yndværdig skæbne og tvinges til at skaffe det daglige brød ved at tigge, og selv om jordegodset er lagt øde, skal selve grundstykkets herre dog betale alle skatter og ekstraskatter til Jeroboam under trussel om ekskursionsstraf. Man kan ikke udtenke andet mere umådeligt end dette

alia excogitari nequit. Nimis enim haec exactio et Pressura,
qua Nobiles et Ignobiles, Divites, si qui sunt, et Pauperes,
243 Pastores, et Sacrorum Munerum Antistites, omnes denique
Incolae Regni Israëlitici sine discrimine vexantur, addita
ficta hac sive ratione, sive excusatione, quod omnium tutela
246 et defensio agatur, omnem in animis Subditorum amorem
in Regem Israëlis extinguit, everrit, extirpat; cum enim
metui malit, quam amari Rex Jeroboamus, injecto Subdi-
249 torum labii Souverainitatis capistro, ut ne contra Domini-
num Tyrannicum, neve contra illicitum ipsius imperandi,
modum vel hiscere, vel mutire audeant. Hinc fit, ut, quia
252 conscientiis dominari nequit Rex, Subditi pro Rege ac Da-
mo Regnatrice tepidas extremis fibris labiorum inherentes
non ex intimis cordium recessibus promanantes fundant
255 preces.

Thesis XIV.

Vidimus jam (non adoravimus) sed profligavimus Eliæ
71v 258 Spiritu muniti, Idola Jeroboamī civilia, quæ ab
ipso Rege coluntur. Reliquum nunc est, ut perlustremur
Idola Ministrorum Regionum, Consiliariorum intimorum,
261 Cancellariorum, Quæstorum Ærariorum, Publicæ pecuniae
Numeratorum, Summorum Commissariorum Imperato-
rum ac Ducum bellicorum, Secretariorum, Judicium Sum-
264 morum Provincialium pariter ac Castellanorum seu Birchiorum,
Consulum, Senatorum, Publicanorum, Scribarum,
Præfectorum, et quocunque tandem nomine insigniantur.

267 Thesis XV.

Comunni quoddam vinculō omnia haec Idola invicem
sunt copulara, catenâ nimis avaritiae, dolis mali, frau-
270 dulentiae, superbiae, ἀπογεωργίαι aliorum, vitiorum, quæ
damnantur Exod: XVIII. v: 21 et Psalm LXXXII. v. 3.
ubi Magistratus vocantur Dii, sed in detestanda jam dege-